EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 3.6.2020
COM(2020) 421 final

LISÄTALOUSARVIOESITYS NRO 5
VARAINHOITOVUODEN 2020 YLEISEEN TALOUSARVIOON

Tuen jatkaminen pakolaisille ja heitä vastaanottaville yhteisöille Syyrian kriisin seurauksena Jordaniassa, Libanonissa ja Turkissa

Euroopan komissio ottaa huomioon

– Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 314 artiklan yhdessä Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 106 a artiklan kanssa,

– unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä [...] 18 päivänä heinäkuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2018/1046[1] ja erityisesti sen 44 artiklan,

– Euroopan unionin yleisen talousarvion varainhoitovuodeksi 2020, sellaisena kuin se on hyväksytty 27 päivänä marraskuuta 2019[2],

– huhtikuun 17 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvion nro 1/2020[3],

– huhtikuun 17 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvion nro 2/2020[4],

– huhtikuun 15 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvioesityksen nro 3/2020[5],

– huhtikuun 30 päivänä 2020 hyväksytyn lisätalousarvioesityksen nro 4/2020[6],

ja esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle lisätalousarvioesityksen nro 5/2020 varainhoitovuoden 2020 talousarvioon.

MUUTOKSET PÄÄLUOKITTAISEEN TULO- JA MENOTAULUKKOON

Muutokset yleiseen tulotaulukkoon ja pääluokkaan III ovat saatavilla EUR-Lexissä (https://eur-lex.europa.eu/budget/www/index-fi.htm).

1 EUVL L 193, 30.7.2018.
2 EUVL L 57, 27.2.2020.
3 EUVL L 126, 21.4.2020.
4 EUVL L 126, 21.4.2020.
5 COM(2020) 180, 15.4.2020.
6 COM(2020) 190, 30.4.2020.

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO 3

2. SELVIYTYMISKYKYÄ KEHITTÄVÄ TUKI PAKOLAISILLE JA HEITÄ VASTAANOTTAVILLE YHTEISÖILLE JORDANIASSA JA LIBANONISSA 3

3. KIIREELLINEN HUMANITAARINEN APU PAKOLAISILLE TURKISSA 3

4. RAHOITUS 5

5. TIIVISTELMÄTAULUKKO MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN 8

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Varainhoitovuotta 2020 koskevan lisätalousarvioesityksen (LTE) nro 5 tarkoituksena on jatkaa tuen antamista pakolaisille ja heitä vastaanottaville yhteisöille Syyrian kriisin johdosta. Monivuotisen rahoituskehyksen otsakkeessa 4 *Globaali Eurooppa* osoitetaan 100 miljoonaa euroa maksusitoumus- ja maksumäärärahoina selviytymiskykyä kehittävään tukeen pakolaisille ja heitä vastaanottaville yhteisöille Jordaniassa ja Libanonissa. Lisäksi osoitetaan 485 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoina ja 68 miljoonaa euroa maksumäärärahoina sen varmistamiseen, että voidaan jatkaa kiireellistä humanitaarista tukea pakolaisille Turkissa.

2. SELVIYTYMISKYKYÄ KEHITTÄVÄ TUKI PAKOLAISILLE JA HEITÄ VASTAANOTTAVILLE YHTEISÖILLE JORDANIASSA JA LIBANONISSA

Vuonna 2020 Syyrian kriisi jatkuu kymmenettä vuotta. Kriisin loppu ei ole näkyvissä, ja kriisi uhkaa edelleen vakautta koko alueella ja erityisesti Syyrian naapurimaissa Jordaniassa ja Libanonissa, joissa pakolaisten määrä asukasta kohden on suurin maailmassa. Kumpikin maa on osoittanut poikkeuksellista solidaarisuutta Syyrian konfliktia paenneita kohtaan. Maiden oma sisäinen tilanne oli jo ennestään monimutkainen, ja ne tarvitsevat edelleen tukea kriisin pitkittymisen johdosta. Syyrian kriisin seurauksena Libanonille ja Jordanialle selviytymiskykyä kehittävään tukeen vuodeksi 2020 osoitetut 214 miljoonaa euroa on jo sidottu kokonaan. Niin kauan kuin pakolaisten turvallinen paluu ei ole mahdollista, EU:n apu on elintärkeää, jotta voidaan tukea vakauden säilyttämistä monimutkaisissa käytännön olosuhteissa. Lisäksi covid-19-pandemian vaikutukset ovat tuoneet uuden monimutkaisen ulottuvuuden niiden maiden jo ennestään vaikeaan tilanteeseen, jotka ovat vastaanottaneet suuria määriä pakolaisia. Libanonissa on käynnissä akuutti talous- ja finanssikriisi. Hallitus on laiminlyönyt eurobond-joukkovelkakirjalainan takaisinmaksun ja ilmoittanut aikovansa järjestää uudelleen kaikki ulkomaan ja kotimaan valuuttojen määräiset joukkovelkakirjansa. Valtion velan määrä on tällä hetkellä noin 170 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja tuoreiden tietojen mukaan talous supistui 6,9 prosenttia vuonna 2019. Jordaniassa covid-19-kriisi aiheuttaa todennäköisesti maan luisumisen heikosta kasvusta syvään taantumaan, mikä heikentää kotimaista ja ulkoista kysyntää erityisesti matkailualalla (jonka osuus taloudesta on n. 11 % suhteessa BKT:hen). Lisäksi kriisi luo painetta julkisiin menoihin ja heikentää edelleen Jordanian julkisen talouden rahoitusasemaa.

Sen vuoksi tarvitaan kiireellisesti 100 miljoonaa euroa uusia maksusitoumus- ja maksumäärärahoja, jotta voidaan rahoittaa hankkeita, joilla parannetaan koulutukseen pääsyä, tuetaan elinkeinoja ja lisätään terveydenhuolto-, puhtaanapito-, vesi- ja jätehuoltopalvelujen ja sosiaaliturvan tarjoamista pakolaisille (syyrialaispakolaiset ja Syyriasta saapuneet palestiinalaispakolaiset) ja heitä vastaanottaneille yhteisöille Jordaniassa ja Libanonissa.

(*euroa*)

Budjetti-kohta	Nimi	Maksusitoumus-määrärahat	Maksu-määrärahat
Pääluokka III – Komissio			
22 04 01 03	Välimeren maat – Luottamuksen lisääminen, turvallisuus sekä konfliktien ehkäiseminen ja ratkaiseminen	100 000 000	100 000 000
Yhteensä		**100 000 000**	**100 000 000**

3. KIIREELLINEN HUMANITAARINEN APU PAKOLAISILLE TURKISSA

EU:n ja Turkin julkilausuman mukaan komissio ja jäsenvaltiot sitoutuivat osoittamaan Turkin-pakolaisavun koordinointivälineen kautta Turkissa oleville pakolaisille vuosiksi 2016–2019 EU:n apua kahdessa erässä yhteensä 6 miljardia euroa. Kaikki välineen toimintamäärärahat on sidottu

kokonaan, ja hankinnat on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2020 aikana. Maksujen määrä oli huhtikuun 2020 lopussa 3,2 miljardia euroa.

Toisella 3 miljardin euron erällä on tarkoitus varmistaa koordinointivälineen kestävyys ja välineestä rahoitettavien aloitteiden asteittainen ja hallittu siirtäminen Turkin viranomaisille. Turkin viranomaiset eivät kuitenkaan vielä kykene tarjoamaan käteisavustuksia keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä kaikkein heikoimmassa asemassa oleville yhteensä noin neljän miljoonan Turkissa olevan pakolaisen joukossa. Turkki pyysi maaliskuussa 2019 EU–Turkki-assosiaationeuvoston kokouksessa EU:lta tukea pakolaisten auttamiseksi koordinointivälineen ulkopuolella. Myös useat jäsenvaltiot ovat viime kuukausina pyytäneet tuen jatkamista pakolaisille Turkissa.

Tässä yhteydessä on kiireesti myönnettävä 485 miljoonaa euroa, jotta voidaan jatkaa EU:n kahden tärkeimmän humanitaarisen tukitoimen, hätätilanteiden sosiaalisen turvaverkon ja koulutusta tukevan ehdollisen rahansiirto-ohjelman, rahoittamista.

- Hätätilanteiden sosiaalinen turvaverkko tarjoaa kuukausittain käteisavustuksia noin 1,7 miljoonalle pakolaiselle, ja sen määrärahojen arvioidaan loppuvan viimeistään maaliskuussa 2021. Jotta toimea voidaan jatkaa vuoden 2021 loppuun, tarvitaan 400 miljoonaa euroa. Useat monimutkaiset kysymykset, kuten kohdentamiskriteereiden tarkistaminen ja strateginen siirtyminen ohjelmasuunnitteluun, edellyttävät ajantasaista keskustelua ja koordinointia Turkin viranomaisten ja täytäntöönpanokumppaneiden kanssa. Tästä syystä ja jotta hankinnat voidaan valmistella ajallaan, sitoumukset olisi tehtävä kesään 2020 mennessä.
- Koulutusta tukevasta ehdollisesta rahansiirto-ohjelmasta tarjotaan käteisavustuksia pakolaisperheille, joiden lapset käyvät koulua työnteon sijasta. Voimassa oleva sopimus päättyy lokakuussa 2020. Jotta ohjelmaa voidaan jatkaa vielä vuoden ajan joulukuun 2021 loppuun, tarvitaan kiireesti 85 miljoonaa euroa.

Näiden kahden humanitaarisen hankkeen tukihenkilöstöstä aiheutuvat menot rahoitettiin aiemmin jäsenvaltioiden kahdenvälisistä rahoitusosuuksista Turkin-pakolaisavun koordinointivälineen puitteissa. Koska nyt ehdotetaan, että sopimusten jatkaminen rahoitetaan kokonaisuudessaan EU:n talousarviosta, on toimien täytäntöönpanoon suoraan osallistuvien sopimussuhteisten toimihenkilöiden palkkojen rahoittamista EU:n talousarviosta tarpeen jatkaa. Vuodesta 2021 alkaen tarvitaan kolmen vuoden ajaksi arviolta 15 sopimussuhteista toimihenkilöä (kokoaikavastaava työpanos) täysimääräistä täytäntöönpanoa ja rahoituksen seurantaa varten. Henkilöstöä varten tarvittavat määrärahat ja henkilöstön määrä on tarkoitus korvamerkitä ohjelman hallinnollisissa tukimenoissa.

(*euroa*)

Budjetti-kohta	**Nimi**	**Maksusitoumus-määrärahat**	**Maksu-määrärahat**
Pääluokka III – Komissio			
23 02 01	Nopean, tehokkaan ja tarpeisiin perustuvan humanitaarisen avun ja elintarvikeavun toimittaminen	485 000 000	68 000 000
Yhteensä		**485 000 000**	**68 000 000**

Hätätilanteissa annettavaa suojelua, terveydenhuoltoa ja koulutusta koskevat humanitaariset hankkeet päättyvät kesällä 2020. Humanitaarista apua varten vuodeksi 2020 varatuista määrärahoista on tarkoitus osoittaa 50 miljoonaa euroa näiden toimien jatkamiseen vielä vuoden ajan.

Lisäksi pyydetään 68 miljoonan euron maksumäärärahoja, jotta voidaan kattaa koulutusta tukevasta ehdollisesta rahansiirto-ohjelmasta suoritettavat ennakkomaksut vuonna 2020.

4. RAHOITUS

Kaikki mahdollisuudet määrärahojen uudelleenkohdentamiseen otsakkeen 4 *Globaali Eurooppa* sisällä on käytetty. Otsakkeessa kohdentamatta oleva 103,4 miljoonan euron liikkumavara mahdollistaa 100 miljoonan euron maksusitoumusmäärärahojen osoittamisen selviytymiskykyä kehittävään tukeen pakolaisia vastaanottaville yhteisöille Jordaniassa ja Libanonissa. Tästä

liikkumavarasta jäljelle jäävä osa (3,4 miljoonaa euroa) ei kuitenkaan riitä kattamaan Turkissa olevia pakolaisia varten kiireesti tarvittavaa humanitaarista apua.

Sen vuoksi komissio ehdottaa, että loput tarvittavasta määrästä (481,6 miljoonaa euroa) otetaan viimeisen keinon tarjoavasta ennakoimattomiin menoihin varatusta liikkumavarasta ja että vastaava määrä vähennetään liikkumavaroista, jotka ovat vuonna 2020 käytettävissä otsakkeessa 5 *Hallinto* (16,2 miljoonaa euroa) ja otsakkeessa 2 *Kestävä kasvu: luonnonvarat* (465,3 miljoonaa euroa).[7]

[7] COM(2020) 422, 3.6.2020.

5. TIIVISTELMÄTAULUKKO MONIVUOTISEN RAHOITUSKEHYKSEN OTSAKKEITTAIN

(*euroa*)

Otsake	Talousarvio 2020 (ml. LT:t nro 1–3/2020 & LTE:t nro 3–4/2020)		Lisätalousarvioesitys nro 5/2020		Talousarvio 2020 (ml. LT:t nro 1–2/2020 & LTE:t nro 3–5/2020)	
	MSM	**MM**	**MSM**	**MM**	**MSM**	**MM**
1. Älykäs ja osallistava kasvu	**83 930 597 837**	**72 353 828 442**			**83 930 597 837**	**72 353 828 442**
Enimmäismäärä	*83 661 000 000*				*83 661 000 000*	
Liikkumavara						
1a Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky	25 284 773 982	22 308 071 592			25 284 773 982	22 308 071 592
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara	*93 773 982*				*93 773 982*	
Enimmäismäärä	*25 191 000 000*				*25 191 000 000*	
Liikkumavara						
1b Taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus	58 645 823 855	50 045 756 850			58 645 823 855	50 045 756 850
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara	*175 823 855*				*175 823 855*	
Enimmäismäärä	*58 470 000 000*				*58 470 000 000*	
Liikkumavara						
2. Kestävä kasvu: luonnonvarat	**59 907 021 051**	**57 904 492 439**			**59 907 021 051**	**57 904 492 439**
Enimmäismäärä	*60 421 000 000*				*60 421 000 000*	
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen			*–465 323 871*		*–465 323 871*	
Liikkumavara	*513 978 949*				*48 655 078*	
Josta: Euroopan maatalouden tukirahasto (maataloustukirahasto) – Markkinoihin liittyvät menot ja suorat tuet	43 410 105 687	43 380 031 798			43 410 105 687	43 380 031 798
Alaenimmäismäärä	*43 888 000 000*				*43 888 000 000*	
Pyöristysero, jota ei ole otettu huomioon liikkumavaran laskennassa	*888 000*				*888 000*	
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen			*–428 351 235*		*–428 351 235*	
Maataloustukirahaston liikkumavara	*477 006 313*				*48 655 078*	
3. Turvallisuus ja kansalaisuus	**7 152 374 489**	**5 278 527 141**			**7 152 374 489**	**5 278 527 141**
josta joustoväline	*1 094 414 188*				*1 094 414 188*	
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara	*2 392 402 163*				*2 392 402 163*	
josta ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara	*714 558 138*				*714 558 138*	
Enimmäismäärä	*2 951 000 000*				*2 951 000 000*	
Liikkumavara						
4. Globaali Eurooppa	**10 406 572 239**	**8 944 061 191**	**585 000 000**	**168 000 000**	**10 991 572 239**	**9 112 061 191**
josta ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara			*481 572 239*		*481 572 239*	
Enimmäismäärä	*10 510 000 000*				*10 510 000 000*	
Liikkumavara	*103 427 761*					
5. Hallinto	**10 271 193 494**	**10 274 196 704**			**10 271 193 494**	**10 274 196 704**
Enimmäismäärä	*11 254 000 000*				*11 254 000 000*	
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen	*–966 558 138*		*–16 248 368*		*–982 806 506*	
Liikkumavara	*16 248 368*					
Josta: Toimielinten hallintomenot	7 955 303 132	7 958 306 342			7 955 303 132	7 958 306 342
Alaenimmäismäärä	*9 071 000 000*				*9 071 000 000*	
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen	*–966 558 138*		*–16 248 368*		*–982 806 506*	
Liikkumavara	*149 138 730*				*132 890 362*	
Yhteensä	**171 667 759 110**	**154 755 105 917**	**585 000 000**	**168 000 000**	**172 252 759 110**	**154 923 105 917**
josta joustoväline	***1 094 414 188***	***1 017 029 444***			***1 094 414 188***	***1 017 029 444***
josta maksusitoumusmäärärahojen kokonaisliikkumavara	***2 662 000 000***				***2 662 000 000***	
josta ennakoimattomiin menoihin varattu liikkumavara	***714 558 138***		***481 572 239***		***1 196 130 377***	
Enimmäismäärä	***168 797 000 000***	***172 420 000 000***			***168 797 000 000***	***172 420 000 000***
josta ennakoimattomiin menoihin varatun liikkumavaran kattaminen	***–966 558 138***		***–481 572 239***		***–1 448 130 377***	
Liikkumavara	***633 655 078***	***18 681 923 527***			***48 655 078***	***18 513 923 527***
Muut erityisrahoitusvälineet	**860 261 208**	**690 998 208**			**860 261 208**	**690 998 208**
Kaikki yhteensä	**172 528 020 318**	**155 446 104 125**	**585 000 000**	**168 000 000**	**173 113 020 318**	**155 614 104 125**